

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Inferni poenæ in genere, quàm horrendæ. Ex Veteri. Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS VIII. INFERNUS.

§. I.

Figure, & Similitudines.

Dominus pluit super Sodomam, & Gomorrhaz, sulphur, & ignem. Gen. 19. 24. Cur igne, non aqua, ut ante, punit? Salvia. l. 1. de gubern. DEI: dum cum iudicio malos perdidit Dominus, jam ad instar futuri iudicii iudicavit. Cum enim ad supplicium malorum gehennam in futurum arsuram manifestum sit, Sodomam, & vicinas ejus urbes coelesti flamma consumpsit. In presenti autem, illud, quod futurum est, DEUS voluit declarare iudicium, quando super impium populum gehennam misit de coelo.

Ægyptij per omnes ferè creaturas puniti sunt, scilicet per terram, aquam, aërem, ignem; per mixta, grandinem, & sanguinem; per animalia, ranas, muscas, sciniphes, locustas; per solem, & astra, cum se subducendo tenebras induxerunt; per homines, Moysen, & Aaron; per Angelos, & DEUM. II. In omnibus penè bonis puniti sunt; scilicet in fructibus agri, in animalibus, in primogenitis; in auro, & argento; in corporibus per ulcera. III. In omnibus sensibus puniti sunt: in visu per tenebras, & spectra; in auditu per tonitrua; in gustu per sitim, & potum, sanguinis, in odoratu per foetorem ranarum, in tactu per dolorem ulcerum, & morsum sciniphum; denique in phantasia, & mente, per continuum moerorem, & multiplices terrores. Hæ plagæ fuerunt typus, & prælium, poenarum gehennæ. Cornelius in c. 7. Ex. v. 1.

Maledictus eris in civitate &c. Deut. 28. 16. Mala hæc, typus poenarum gehennæ. Cornelius hic.

Terram miseria, & tenebrarum. Job. 10. 22. vocatur Infernus. Apud mortales sunt quidem miseria, & tenebræ; sed tanquam in aliena regione, & adverso fidere, natæ: sed apud inferos tanquam debitæ sibi temperie perfruuntur. de Pinna in Eccl. Eth. 8.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ sue. Pl. 37. 4. Id est: dum perpendo immensum illud malorum barathrum, in quod damnati destituntur; mente angor, & discrucior. Sed unde illa feralis poenarum imago memoriæ tuæ obrepit? *Non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum;* id est, ex malitia peccatorum, quæ commisi, in mentem venit poenarum illarum immānitas: sceditas enim peccatorum, & oculus, quod conscientiam cruciant, apprimè referunt inferarum poenarum imaginem. Id. Eth. 86.

Gladius devorabit vos. Il. 1. 20. Gladius est ignis gehennæ, cujus esca sunt, qui perpetrant mala. Hinc ait, *gladius devorabit vos:* alioqui dixisset, gladius secabit vos: devorare enim est ignis, non gladij. S. Justinus orat. ad Anton. Pium.

Polyanth. Sac. Tom. 1.

Pone ollam. Ezech. 24. 3. Olla hæc ad vivum repræsentat tartarum, & ollam Vulcaniam inferni. Est enim tartarus olla rubiginosa; carnibus, id est, carnalibus hominibus plena, perpetuis flammis imposita. Cornelius hic.

Cum fecisset quasi flagellum de funiculis. Joan. 2. 15. Cur funiculos in flagella assumpsit? quia hi repræsentabant laqueos illos æternos, quibus peccator mittitur in tenebras exteriores. S. August. tr. 10. in Joan. Fecit flagellum de resticulis; & ad hoc admonet eos, ut mutant se; & nē sint negotiatores: nam si se non mutaverint, audient in fine: ligate illis manus & pedes, & projicite in tenebras exteriores. Bæza t. 2. l. 9. c. 2. §. 18.

Qui viderit, non ledetur à morte secunda. Apoc. 2. 11. Mors prima, separatio est animæ à DEO per peccatum mortale: mors verò secunda, est recessus DEI ab anima per æternum supplicium. S. Bernardinus. l. 11. tom. 2.

Ecce mittam eum in lectum. Apoc. 2. 22. id est, in infernum, ait Rupertus, Beda, Rich. à S. Vict.

Ipla vitæ præsentis perspicua inordinatio futura animadversionis in malos, apertum, & evidens, argumentum est. S. Thom. Vill. D. 1. Adv. Conc. 1.

Sicut civitatum portæ proprium quæque nomen habent; eodem modo portæ inferorum nominari possunt, juxta species peccatorum. Origenes tr. 1. in Matth.

Multæ ex his insulæ procul emittunt ignem: flammæ autem evomunt tantò fragore, quantò nulla tormenta ænea, quamvis magna, edere solent. Hujus ignis vi, ac impetu, ingentia sæpe saxa jactantur. Voluit DEUS videlicet iis, quos nemo de poenis inferorum admonebat, quasi inferorum sedem aperire, speciemque præbere quandam illius incendij, quò sunt scelesti homines perpetuò cruciandi. S. Xaverius l. 2. ep. 3. Societati Romæ ex Amboino.

§. II.

Inferni poenæ in genere, quàm horrendæ.

Ex Veteri, & Novo, Patribus, & aliis.

Sagittæ Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum; & terrores Domini militant contra me. Job. 6. 4.

Duplicium malorum meminit. I. Quæ jam patiebatur: quia sagittæ &c. q. d. multis malis impetivit me Dominus, & velut sagittis me vulneravit; scilicet amissione bonorum omnium, orbitate filiorum, morbis corporis. Aliorum verò malorum, *terrores Domini;* id est, alia mala sunt, quæ nondum expertus sum:

Yyy y

sum:

sum: illa timeo, quæ multò his graviora sunt. Pinna Ethol. 187.

Miseremini mei, - quia manus Domini tetigit me. Job. 19. 21. O quam graves manus habet DEUS! adeò ut Job omnes afflictiones suas divinæ manûs tactum appelleret. Si divitiarum amissionem, filiorum mortem, uxoris persecutionem, corporis plagas, divinæ manûs tactum solum appellat; quid fuisset, si verberasset? Diez D. 1. Adv. Conc. 3.

Nunc non inferi furorem suum, nec ulciscitur scelus valde. Job. 35. 15. Non dicit, DEUM in hac vita non inferre poenam; sed non inferre furorem, seu acerbissimam poenam; neque dicit absolute, non ulcisci; sed non ulcisci valde: ut severior ultio in futuram vitam reservetur. Apoc. 15. 1. in illis consummata est ira DEI. Mendoza in 1. Reg. 5. v. 6.

Fax ejus non est exinanita. Pl. 74. 9. Mala, quæ DEUS immittit tam hic, quam in futuro, potionis nomine indicantur. Sicut in potu, quod crassum est, & foeculentum, in fundo crateris residet; tenue, & sublime, in sublime fertur: sic mala in hoc sæculo sunt quid subtile; foex ebibenda in futuro. Idem Ethol. 189.

Tacui semper, silui, patiens fui. Il. 42. 14. Quid hoc supreme Judex? semper tacuisti, cujus tam frequentes minæ per Prophetas? semper patiens? unde diluvium, ignes Sodomæ, Aegypti plagæ? &c. quia omnes hæ minæ, & poenæ, si cum æterna damnatorum poena conferantur, non verba, sed silentia; non tormenta, sed blandimenta, reputanda. Ideo ait, *silui, patiens fui*; quamdiu in eos non fulminavit damnationis sententiam. Sylveira in Apoc. 4. v. 5.

Intellecto somniò Nabuchodonosor, Dan. 4. 16. quod ex hominibus ejiciendus esset, adeò cohorrui, ut per horam attonitus, & elinguis effectus nè unum quidem verbum reddere potuerit. Quanto autem gravius est, inter demones, quam inter feras, vitam agere? quanto atrocius flammis ultricibus cruciari, quam rore cœli tingi? quanto acerbius in omni æternitate, quam septem annorum spatio, torqueri? Diez D. 19. Pent.

Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum &c. Matth. 7. 19. Sicut in verbo exciderit poena damni, significatur exterminatio à DEO, & ab ejus gloria, & facie; ita sequenti verbò *& in ignem mittetur*, poena sensus exprimitur. Videat ergo quisque, quem fructum tulerit hætenus, quem in præsentia ferat; ut agnoscat, an inter arbores electas, an inter reprobas, & excisioni obnoxias, numerandus. Examine usque ad radicem, usque ad cor; examine corticem, exteriorem conversationem, fructus bonorum, & malorum, operum &c. Marchantius D. 6. Pent.

Quid tam panale, quam semper velle, quod nunquam erit; & semper nolle, quod nunquam non erit? in æternum non obtinebit, quod vult;

& quod non vult, in æternum nihilominus sustinebit. S. Bernardus lib. 5. Confid. ad Eugenium. c. 12.

O verè necessariam gehennæ poenam, verè decoram Interni pyram, quæ Creatoris sui injurias vindicat; & inordinata per cultam reordinat per poenam. O verè pulchram creaturam, Mundoque utilissimam post reatum: quæ si post culpam deesset; defectuosus, & imperfectus mundus maneret. S. Thom. Vill. Conc. 1. D. 1. Adv.

§. III.

Inferni poenæ in particulari.

Prima

Pœna damni.

Obsecro, ut videam faciem Regis; quod si memor est iniquitatis meæ, interficiat me. 2. Reg. 14. 32. Tam dolebat patris privatus aspectu, ut mori mallet! o peccator! quid erit audire: *ascendite a me &c.* Matth. 25. 41.

Isti erunt fletus. Matth. 22. 13. Solis tenebris tradit hominem; & ex his solis venit fletus, & stridor dentium. Cur non etiam referuntur alia supplicia? ignis, sulphur, &c. Tam durum tormentum tenebræ, & carentia visionis beatificæ; ut alia omnia tormenta, tanquam parva, & nulla, reputentur: & hoc sufficit ad æternum fletum extorquendum. Sylveira in Apoc. 1. v. 7.

Nescio vos. Matth. 25. 12. Fatuæ oleo carentes non traduntur vinculis; sicut ille Matth. 22. 13. *ligatus manibus, & pedibus &c.* an quia foeminas sextus imbecillitas defendit? Imò non minora, quam ligatus, passæ de repulsa, tormenta. Rugaverunt enim virgines prudentes: *dase nobis de oleo vestro &c.* v. 8. O quam durum fuit illud: *ite ad vendentes.* v. 9. Patiatur ergo è convivio ejectus catenam, si non est passus petitionis repullam; & quæ eam passæ, non sustineant poenam: est enim ingenuis petere grave tormentum. Nè audiret ille exclusus *nescio vos*, os sigillatè silentiò, satius ducens vincula pati, quam ignominiosè repelli. Virgines loco vinculorum patiuntur repullam; & illò verbò *nescio vos* ingentem contumeliam. Sanct. Chrysostomus hom. 79. Abite, nescio vos, gehennæ istud verbum gravius est. Naxera in Jos. 15. §. 25.

Osculatus est eum. Luc. 15. 20. Cur pater non interrogat de substantia perditâ? nec infligit flagella, sed oscula? S. Chrysost. hom. 10. de poenit. si poenas eum dare oportuit, satis poenarum, quod in aliena versatus est, dedit. Nunquam poenam luit fame carentia conspectus Jesu. Sylveira hic.

In propria venit, & sui eum non receperunt: quosquos autem receperunt. &c. Joan. 1. 11. Non meminit poenæ non recipientium, sicut præmij recipientium: quia nulla